

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/103/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512219520
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7512219520.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobcu: Okresné stavebné bytové družstvo - Správa bytov, so sídlom v Moldave nad Bodvou, Rožňavská 10, IČO: 47 248 611, zastúpeného advokátom JUDr. Marekom Gibom, so sídlom v Trebišove, Hviezdoslavova 4, proti žalovanému: G.. E. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v P. A. W., F. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Peter Dittrich s.r.o., so sídlom v Košiciach, Mudroňova 29, o zaplatenie 611,15 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 18. októbra 2019, č.k. 7C/31/2013-209

rozhodol:

Odmieťa odvolanie proti výroku II. rozsudku.

Potvrdzuje rozsudok v jeho výrokoch I. a III.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 611,15 EUR a úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 611,15 EUR od 21.1.2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalovaného úroku z omeškania žalobu zamieťa.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak na základe žaloby, ktorou sa právny predchodca žalobcu Okresné stavebné bytové družstvo Košice - okolie, so sídlom v Moldave nad Bodvou, IČO: 00 171 476, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 611,15 EUR, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy od 20.9.2012 do zaplatenia na základe skutkového tvrdenia, že žalovaný bol predsedom jeho predstavenstva a po odvolaní z funkcie si napriek opakovaným výzvam nespĺnil povinnosť odovzdať funkciu riadne a včas, keď nesprístupnil trezor a teda konal v rozpore s internými predpismi OSBD Košice - okolie, konkrétne v rozpore s článkom 18 rokovacieho poriadku, v dôsledku čoho predchodca musel pristúpiť 23.7.2012 k násilnému otvoreniu trezora a žalovaná istina predstavuje výdavky vynaložené za jeho otvorenie pozostávajúce z nákladov spojených s otvorením a opravou trezora 453 EUR bez DPH a odmeny notára 158,15 EUR bez DPH, ktoré žalovanému vyúčtoval faktúrou č. 93120027 z 12.9.2012 splatnou 19.9.2012, ktorú žalovaný neuhradil. Súd poukázal tiež na odpor žalovaného voči vydanému platobnému rozkazu, v ktorom dôvodil, že v máji 2012 bol odvolaný z funkcie predsedu predstavenstva OSBD Košice - okolie a od 7.5.2012 doposiaľ je z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu práceneschopný,

o čom zástupcovia žalobcu mali vedomosť a práve z dôvodu práceneschopnosti nemohol vyhovieť žiadosti žalobcu, o čom súčasne žalobcu upovedomil. V trezore sa nenachádzali žiadne veci nevyhnutne potrebné pre riadny chod predchodcu žalobcu a udaná škoda bola spôsobená konaním zástupcov žalobcu. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

3. Počas konania došlo k zániku pôvodného žalobcu rozdelením a jeho právnym nástupcom sa stalo Okresné stavebné bytové družstvo - Správa bytov Moldava nad Bodvou, Rožňavská 10, IČO: 35 514 574, s ktorým súd pokračoval v konaní v procesnom postavení žalobcu podľa § 107 ods. 4 OSP.

4. O nároku rozhodol súd rozsudkom dňa 23.11.2015 č.k. 7C/31/2013-129, ktorým žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu 611,15 EUR spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 21.12.2012 do zaplataenia (I.), v prevyšujúcej časti uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol (II.) a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v konkrétne vyčíslenej sume (III.). Na základe odvolania podaného žalovaným voči výrokom I. a III. tohto rozsudku odvolací súd uznesením z 29.9.2016 č.k. 2Co/394/2016-153 tento rozsudok v odvolaní napadnutej časti vyhovujúceho výroku a výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, nakoľko súd nezrejmal, prečo nárok na náhradu škody posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorého použitie prichádza do úvahy iba v prípade, že na daný vzťah nie je možné použiť ustanovenia Zákonníka práce alebo Obchodného zákonníka. Uložil súdu zadovážiť si dostatok podkladov pre posúdenie tejto otázky, t.j. ustanovenia, ktorého právneho predpisu je potrebné na daný skutkový stav aplikovať s tým, že dôležité je zistenie, či žalovaný je členom družstva, prípadne, či je v pracovnoprávnom vzťahu so žalobcom. Úlohou súdu bude vysporiadať sa aj s otázkou, ktoré právne vzťahy upravuje interný predpis, od ktorého žalobca odvodzuje porušenie právnej povinnosti žalovaným a konkretizovať, v čom vidí splnenie základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

5. Po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 373, § 378, § 379 prvá veta a § 380 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.12.2017. Konštatoval, že predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 OZ sú: 1. protiprávny úkon, 2. vznik škodu a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Všetky uvedené predpoklady majú objektívnu povahu, avšak zodpovedná strana sa môže liberovať (oslobodiť), ak preukáže, že k nesplneniu povinnosti došlo v dôsledku okolností vylučujúcich zodpovednosť (§ 374 ods. 1 Obchodného zákonníka). Existenciu všetkých troch predpokladov zodpovednosti musí preukázať poškodený. Ten, kto škodu spôsobil, preukazuje okolnosti vylučujúce jeho zodpovednosť; ak ich preukáže, oslobodí sa od povinnosti nahradiť škodu.

6. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalobca bol predsedom predstavenstva právneho predchodcu žalobcu OSBD Košice - okolie do 4.5.2012, kedy bol z výkonu funkcie odvolaný a členom predstavenstva OSBD Košice - okolie do 18.9.2012. V súvislosti s výkonom funkcie člena predstavenstva mal žalovaný uzavretú zmluvu o výkone tejto funkcie s OSBD Košice - okolie zo dňa 1.5.2007. Podľa článku IV. predmetnej zmluvy žalovaný ako člen predstavenstva zodpovedal za škody, ktoré spôsobil družstvu porušením právnych predpisov. Žalovaný porušil právnu povinnosť stanovenú interným právnym predpisom družstva, a to článkom 18 ods. 1 Rokovacieho poriadku orgánov OSBD Košice - okolie tým, že po skončení výkonu funkcie predsedu predstavenstva družstva, napriek opakovaným výzvam z 24.5.2012, 12.6.2012 a 18.7.2012 riadne neodovzdal OSBD Košice - okolie funkciu predsedu predstavenstva tým, že neodovzdal kľúče od trezora umiestneného v kancelárii predsedu predstavenstva OSBD Košice - okolie nachádzajúcej sa na Nám. Budovateľov 16 v Moldave nad Bodvou, pričom predmetnými kľúčmi disponoval nie ako člen predstavenstva, ani ako predseda OSBD Košice - okolie, ale ako predseda predstavenstva družstva. V príčinnej súvislosti s porušením tejto právnej povinnosti vznikla OSBD Košice - okolie škoda podľa vyššie citovaného ust. § 380 Obchodného zákonníka spočívajúca v nákladoch 158,15 EUR, ktoré družstvo vynaložilo na násilné otvorenie trezora 23.7.2012 a v nákladoch 453 EUR vynaložených družstvom na vykonanie súpisu obsahu trezora notárom, tak ako je uvedené zhora, teda spolu škoda 611,15 EUR. Vznik predmetnej škody žalovaný zavinil tým, že nesplnil svoju hore uvedenú povinnosť, pričom ide z jeho strany minimálne o vedomú nedbanlivosť, prihliadnuc na to, že Rokovací poriadok OSBD Košice - okolie, v ktorom bola upravená predmetná povinnosť, žalovaný sám podpísal ako v tom čase úradujúci predseda predstavenstva družstva. Z hľadiska zodpovednostného princípu je však zodpovednosť za škodu podľa Obchodného zákonníka upravená na princípe objektívnej zodpovednosti, teda bez ohľadu

na zavinenie, s možnosťou liberácie. Dôvody liberácie žalovaný nepreukázal, v dôsledku čoho sa od náhrady škody neoslobodil. Skutočnosť, že žalovaný bol od 7.5.2012 práceneschopný, nie je okolnosťou vylučujúcou jeho zodpovednosť, ktorá by mu bránila v splnení povinnosti, nakoľko z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti žalovaného mal súd preukázané, že odo dňa 13.5.2012 mal žalovaný lekárom povolené vychádzky, a to dvakrát denne od 10.00 hod. do 12.00 hod. a od 15.00 hod. do 17.00 hod., v rámci ktorých mohol svoju povinnosť splniť. Lekár pritom nepovoľuje vychádzky automaticky každému pacientovi, ktorý je práceneschopný, činí tak len v prípade, že zdravotný stav pacienta uvedené umožňuje. Žalovaný súdu od začatia konania doposiaľ nepreukázal, že by mu zdravotný stav v rozhodnom období, teda v období, keď ho právny predchodca žalobcu vyzýval na odovzdanie kľúčov od trezora a sprístupnenie trezora, lekárom povolené vychádzky neumožňoval. Na preukázanie tohto tvrdenia žalovaný neoznačil, ani nepredložil žiadne dôkazy. Žalovaný mal pritom časový priestor cca 2,5 mesiaca na dobrovoľné odovzdanie kľúčov od trezora do času, kým právny predchodca žalobcu pristúpil k jeho násilnému otvoreniu, pričom kľúče od trezora mohol žalovaný odovzdať právnomu predchodcovi žalobcu aj prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ktorý mohol byť prítomný aj pri otvorení trezoru, čo žalovaný neučinil. Neobstojí ani procesná obrana žalovaného, že v trezore sa nenachádzali žiadne veci nevyhnutne potrebné pre riadny chod OSBD Košice - okolie, nakoľko: 1/ nový predseda predstavenstva nemohol a nemal vedomosť o tom, čo je obsahom trezora nachádzajúceho sa v jeho kancelárii, 2/ súpisom obsahu trezora vykonaným notárom žalobca preukázal, že v trezore boli písomnosti týkajúce sa družstva (napr. zápisnice zo zasadnutí predstavenstva družstva, zápisnice zo zhromaždenia delegátov družstva, výpočty výšky vyrovnávacieho podielu, správy audítora a iné), kľúče, magnetofónové pásky, CD nosiče s označením archív družstva a 3/ trezor vinou žalovaného nemohol byť užívaný na účel, na ktorý je určený. Skutkové tvrdenie žalovaného, že kľúče od trezora nemal, preto ich nemohol odovzdať, a že tieto sa nachádzali v sídle družstva, súd vyhodnotil ako účelové, pretože konanie je vedené od 15.11.2012, žalovaný predmetné uviedol až 19.6.2019, pričom v odvolaní voči rozsudku z 6.6.2016 naopak výslovne uviedol, že je pravdou, že kľúče od trezora nachádzajúceho sa v kancelárii predsedu predstavenstva právneho predchodcu žalobcu neodovzdal. Keby sa aj kľúče od trezora skutočne nachádzali v sídle družstva, bolo povinnosťou žalovaného informovať o uvedenej skutočnosti nového predsedu predstavenstva, oznámiť mu presné miesto ich uloženia, čo mohol žalovaný urobiť aj telefonicky, resp. uvedené splniť prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Keby žalovaný takto postupoval, nemusel byť trezor otvorený násilím. Skutkové tvrdenie žalovaného, že v čase násilného otvorenia trezora bol v pracovnoprávnom vzťahu s OSBD Košice - okolie v pozícii jeho riaditeľa, nič nemení na jeho povinnosti odovzdať kľúče od trezora svojmu zamestnávateľovi na žiadosť jeho štatutárneho zástupcu - predsedu predstavenstva, v období keď bol práceneschopný. Žalovaný navyše ničím nepreukázal a ani netvrdil, že by trezor nachádzajúci sa v kancelárii predsedu predstavenstva družstva mal k dispozícii titulom výkonu funkcie riaditeľa OSBD Košice - okolie alebo člena družstva.

7. O príslušenstve rozhodol podľa § 365 prvá veta, § 369 ods. 1 prvá a druhá veta, § 369 ods. 2 písm. a/ Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013, § 517 ods. 2 OZ a § 10c a § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009 do 31.1.2013 so záverom, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu vznikol pred 1.2.2013. Súd zaviazal podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení žalovaného, ktorý sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 611,15 EUR od 21.1.2013 (žaloba s prílohami bola doručená žalovanému 20.12.2012, 30-dňová lehota na plnenie žalovanému uplynula 20.1.2012 a v omeškaní s plnením je žalovaný odo dňa nasledujúceho teda od 21.1.2013) do zaplatenia. Základná úroková sadzba ECB bola k 21.1.2013 vo výške 0,75 % a úrok z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyšší. V časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 611,15 EUR od 20.9.2012 (deň nasledujúci po splatnosti faktúry) do 20.12.2012 súd žalobu zamietol rozsudkom z 23.11.2015 sp. zn. 7C/31/2013-129, ktorý v tejto časti nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť, a za obdobie od 21.12.2012 do 20.1.2013 výrokom II. tohto rozsudku, pretože žalobca nepreukázal doručenie faktúry, resp. predžalobnej výzvy na zaplatenie žalovanej istiny žalovanému pred podaním žaloby na súd a dorúčením žaloby s prílohami žalovanému.

8. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalobca mal v uplatnenej istine bez príslušenstva plný úspech, preto mu súd priznal plný nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, prvoinštančného aj odvolacieho.

9. Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný v celom jeho rozsahu v zákonnej lehote odvolanie, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Zhodnotil, čo je predmetom konania a tiež, že nárok je uplatnený titulom náhrady škody, ktorá vyplýva z nákladov na otvorenie trezoru žalobcu dňa 23.7.2012, vynaložených na odmenu notára vo výške 158,15 EUR bez DPH a práce spojené s otvorením a opravou trezoru vo výške 453 EUR bez DPH z dôvodu, že žalovaný, ktorý mal pri sebe kľúče od trezoru, ich neodovzdal žalobcovi v súlade s jeho povinnosťou. Žalovaný vykonával funkciu predsedu predstavenstva právneho predchodcu žalobcu, z ktorej funkcie bol dňa 4.5.2012 odvolaný. Žalovaný všetky kľúče, listiny a iné podklady, ktoré mal v deň jeho odvolania pri sebe a ktoré sa vzťahovali na výkon jeho funkcie, odovzdal zástupcom právneho predchodcu žalobcu. Je pravdou, že žalovaný neodovzdal kľúče od trezora, ktorý sa nachádzal v kancelárii predsedu predstavenstva predchodcu žalobcu, avšak od 7.5.2012 bol práceneschopný, o čom svedčia predložené lekárske potvrdenia, a preto nemal možnosť odovzdať tieto kľúče. Konajúci súd dospel k záveru, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným vo vzťahu k uplatnenému nároku je vzťahom výlučne obchodnoprávnym, a teda sa naň vzťahuje Obchodný zákonník. Žalovaný bol zároveň stále zamestnancom žalobcu. Žalovaný mal prístup k trezoru ako predseda predstavenstva, aj ako riadiaci pracovník družstva podľa pracovnej zmluvy. Konajúci súd, aj keď zobral do úvahy skutočnosť, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená aj pracovná zmluva, predmetom ktorej bol výkon funkcie predsedu družstva, podľa názoru žalovaného sa nedostatočne vysporiadal s otázkou, na aké účely bol využívaný trezor, ku ktorému mal žalovaný prístup. Podľa obsahu trezoru, ktorý bol spísaný formou notárskej zápisnice, sa v trezore nachádzali prevažne dokumenty úzko súvisiace s riadiacimi právomocami žalovaného. Žalobca nespochybňuje právo zamestnávateľa na sprístupnenie miestnosti alebo konkrétneho miesta, v tomto prípade trezoru, ktoré bolo zverené zamestnancovi alebo funkcionárovi bez jeho prítomnosti, má však za to, že zamestnávateľ nie je oprávnený na náhradu nákladov vynaložených v súvislosti s otvorením trezoru v prípade, ak je zamestnanec alebo funkcionár (ďalej len zamestnanec) preukázateľne práceneschopný, a teda nie je jeho povinnosťou vykonávať pre zamestnávateľa prácu alebo úkony súvisiace s výkonom práce. Odcitoval § 141 ods. 1 Zákonníka práce. Konajúci súd mal za to, že napriek pracovnej neschopnosti mal žalovaný 2-krát do dňa lekárom povolené dvojhodinové vychádzky, z čoho možno vyvodiť záver, že jeho zdravotný stav mu umožňoval riadne odovzdať kľúč od trezoru a iných vecí súvisiacich s výkonom zaniknutej funkcie. S uvedeným tvrdením sa nestotožňuje, nakoľko z časového hľadiska odovzdávanie obsahu trezora sa nemohlo uskutočniť len obyčajným odovzdaním kľúčov, ale spísaním obsahu trezoru, a to s ohľadom na právnu istotu všetkých zúčastnených. Podľa obsahu notárskej zápisnice spísanej P. O., otvorenie trezoru a spísanie jeho obsahu trvalo od 9.30 hod. do 15.15 hod., pričom samotné spísanie obsahu trezoru trvalo od 12.00 hod. (otvorenie trezoru), teda 3 hodiny. Samotné spísanie obsahu trezoru trvalo dlhšie, ako bola povolená vychádzka žalovanému, pričom je nutné pripočítať čas príchodu a odchodu žalovaného z miesta bydliska. Je preto dôvodné predpokladať, že proces odovzdávania obsahu trezoru by nebolo kratší ani za prítomnosti žalovaného. Konajúci súd sa pri svojej úvahe zaoberal aj otázkou okolností vylučujúcich zodpovednosť v rámci zodpovednostného vzťahu upraveného Obchodným zákonníkom a dospel k záveru, že žalovaný tieto okolnosti nepreukázal. S uvedeným tvrdením sa žalovaný nestotožňuje. Žalovaný bol objektívne práceneschopný. Podľa ust. § 374 Obchodného zákonníka: za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinností, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila, alebo prekonala a ďalej, že v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala. Žalovaný má za to, že v súlade s objektívnou skutočnosťou a to práceneschopnosťou žalovaného, sú naplnené všetky znaky a podmienky liberácie podľa § 374 Obchodného zákonníka, čo konajúci súd nezobral do úvahy. Okrem toho dal do povedomia súdu skutočnosť, že zloženie orgánov, ktoré rozhodli o podaní tejto žaloby, neboli riadne zvolenými orgánmi v štruktúrach družstva, a teda nepoživali legitimitu, čo zakladá dôvodné podozrenie o nedostatočnosti aktívnej legitímácie na podanie tejto žaloby. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14C/252/2012 z 12.2.2020 bolo určené, že všetky uznesenia prijaté na členskej schôdzi Okresného stavebného bytového družstva Košice - okolie, IČO: 00 171 476, zapísanému v obchodnom registri Okresného súdu Košice I, oddiel DR, vložka č. 768/V ako právneho predchodcu žalovaného uskutočnenej dňa 9.10.2012, ako aj všetky uznesenia prijaté na mimoriadnom zasadnutí zhromaždenia delegátov Okresného stavebného bytového družstva Košice - okolie, IČO: 00 171 476, zapísanému v obchodnom registri Okresného súdu Košice I, oddiel DR, vložka č. 768/V ako právneho predchodcu žalovaného uskutočnenom dňa 9.10.2012, ako aj všetky uznesenia prijaté na členskej schôdzi Okresného stavebného bytového družstva Košice - okolie, IČO: 00 171 476 zapísanému v obchodnom registri Okresného súdu Košice I, oddiel DR, vložka č. 768/V ako právneho predchodcu žalovaného uskutočnenej dňa 20.10.2012, sú neplatné. Predmetný rozsudok nie je právoplatný, avšak

v jeho odôvodnení sú zhrnuté všetky podstatné skutočnosti, ktoré vedú k záveru vyslovenému vo výroku rozsudku. Predseda predstavenstva pán Alexander Pöhm, ktorý podával žalobu ako štatutár žalobcu, nebol riadne ustanoveným a zvoleným zástupcom družstva, rovnako ako personálne zloženie celého predstavenstva. V tom čase od 9.9.2012 boli členmi predstavenstva N. O., Y. N. a B. W.O., ktorí boli rozhodnutiami, ktoré sú vyhlásené za neplatné, neoprávnené zosadené z výkonu ich riadne zvolených funkcií. V závere vyjadril názor, že žalovaný neporušil svoje povinnosti, či už vyplývajúce zo všeobecne platných právnych predpisov alebo z interných predpisov predchodcu žalobcu, nakoľko s ohľadom na svoju pracovnú neschopnosť nebol objektívne spôsobilý plniť povinnosti uložené vyššie uvedenými predpismi. Aj napriek tomu, že žalobca, resp. jeho predchodca mal právo na sprístupnenie trezora, súčasne tvrdil, že žalobcovi nevzniklo právo na náhradu vynaložených nákladov na otvorenie trezora od žalovaného, a to z dôvodov vyššie uvedených. Preto navrhol odvolaciemu súdu vyhovieť odvolaniu a vydať rozsudok, ktorým žalobu zamietne a žalovanému prizná voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

11. Skôr ako odvolací súd pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania, zaoberal sa jeho prípustnosťou. Podmienkou prípustnosti odvolania je procesná legitímácia odvolateľa vyplývajúca z § 359 CSP, podľa ktorého odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté a súčasne odvolanie je možné podať len voči rozhodnutiu, voči ktorému zákon odvolanie pripúšťa. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie voči zamietavému výroku napadnutého rozsudku (výrok II.) nie je procesne prípustné.

12. Pokiaľ žalobe, ktorej predmetom bol peňažný nárok, nebolo vyhovené v celom rozsahu, čomu zodpovedá výrok II. ako zamietajúci výrok, odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, je preto vo vzťahu k tomuto výroku (výrok II.) procesne neprípustné, a v tomto rozsahu bolo odmietnuté v súlade s ust. § 386 písm. b/ CSP ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

13. V ostatnom rozsahu odvolania Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti výroku I. napadnutého rozsudku a súvisiaceho výroku III. napadnutého rozsudku nie je možné vyhovieť.

14. Rozsudok je v jeho vyhovujúcom výroku (výrok I.) a závislom výroku o trovách konania (výrok III.) vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 20.5.2021 o 10.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 215, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.5.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 CSP.

16. Žalovaný v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523191'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

18. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska

závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523192'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, § 193 <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523193'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a § 205 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.%2523205'&ucin-k-dni='30.12.9999'>.

19. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd nezistil ani žiadne porušenie procesných práv a ani inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie súdu spĺňa podmienku riadneho odôvodnenia, nevykazuje znaky arbitrárnosti a ani nepreskúmateľnosti.

22. Žalovaný v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní sporu a tieto odvolacie námietky preto nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku a privodiť jeho zmenu.

23. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie ich správnosti odvolací súd uvádza nasledovné.

24. Predmetom konania je žaloba o náhradu škody o zaplatenie sumy 611,15 EUR s prísl. titulom náhrady škody, ktorú mal žalovaný spôsobiť žalobcovi ako bývalý predseda predstavenstva predchodcu žalobcu po zániku funkcie, keď napriek opakovaným výzvam si nesplnil povinnosť odovzdať funkciu riadne a včas tým, že nespřístupnil trezor nachádzajúci sa v sídle predchodcu žalobcu.

25. Ako vyplýva z odvolania žalovaného, tento potvrdil skutkovú okolnosť neodovzdania kľúčov od trezora, ktorý sa nachádzal v kancelárii predsedu predstavenstva predchodcu žalobcu. Odvolateľ v prvom rade vytýkal súdu, že aj keď zobral do úvahy skutočnosť, že medzi žalobcom a žalovaným okrem založeného obchodnoprávneho vzťahu bola uzatvorená aj pracovná zmluva, predmetom ktorej bol výkon funkcie predsedu družstva, nedostatočne sa vysporiadal s otázkou, na aké účely bol využívaný trezor, ku ktorému mal žalovaný prístup, keď sa v trezore nachádzali prevažne dokumenty úzko súvisiace s riadiacimi právomocami žalovaného.

26. Odvolací súd túto odvolaciu námietku považuje za neopodstatnenú. Súd prvej inštancie v zmysle pokynu odvolacieho súdu, pokiaľ ide o jeho zrušujúce uznesenie zo dňa 29. septembra 2016, zameral posúdenie predmetného nároku z hľadiska dostatočného zistenia skutkového stavu, pokiaľ ide o právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, keď zistil nesporné skutkové okolnosti, podľa ktorých žalovaný bol od 28.2.1991 do 4.5.2012 predsedom predstavenstva OSBD Košice - okolie, s družstvom mal súbežne uzavretú pracovnú zmluvu z 3.4.1999 s dojednaným druhom práce predseda OSBD a zmluvu o výkone funkcie člena predstavenstva z 1.5.2007. Ide o špecifickú situáciu, ktorú však súdna prax vyriešila tak, že práva a povinnosti z pracovnoprávneho vzťahu (napr. výpoveď z pracovného pomeru, okamžité skončenie pracovného pomeru, nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru, nárok na dovolenku, nárok na mzdu a podobne) sa spravujú príslušnými ustanoveniami Zákonníka práce, zatiaľ čo vzťah medzi družstvom a členom jeho orgánu (vrátane predsedu predstavenstva) súvisiacim s výkonom funkcie člena jeho orgánu (predsedu predstavenstva) je vždy obchodnoprávnym vzťahom. Pokiaľ teda ide o škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom tejto funkcie, táto sa spravuje príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že člen orgánu

(predseda predstavenstva) družstva je súčasne jeho zamestnancom. V takomto prípade treba odlišovať status tejto osoby ako zamestnanca, ktorý sa spravuje pracovnoprávnymi predpismi a status člena orgánu spoločnosti, ktorý sa spravuje obchodnoprávnymi predpismi. Z tohto pohľadu otázka využitia predmetného trezoru, ktorý sa nachádzal v kancelárii predsedu predstavenstva, teda žalovaného, ku ktorému mal žalovaný nepochybne prístup a žalobcovi ho neprístupnil, je z tohto pohľadu otázkou irelevantnou.

27. Odvolateľ v ďalšom založil podstatu svojich odvolacích námietok na presvedčení o tom, že nesporná okolnosť, že od 7.5.2012 bol práceneschopným, predstavuje okolnosť vylučujúcu jeho zodpovednosť podľa § 374 Obchodného zákonníka.

28. Odvolací súd sa s touto odvolacou námietkou žalovaného nestotožňuje.

29. Podľa § 373 Obchodného zákonníka, kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

30. Podľa § 374 ods. 1 Obchodného zákonníka, za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a ďalej, že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala.

31. Z obsahu § 373 Obchodného zákonníka (ďalej aj ObZ) vyplýva, že zodpovednosť za škodu je objektívnou zodpovednosťou, a preto pre jej vznik sa nevyžaduje zavinenie. Povinný však nezodpovedá za škodu vtedy, ak bola spôsobená okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť. Dôkazné bremeno o týchto okolnostiach má povinný.

32. Okolnosti uvedené v § 374 ods. 1 ObZ sa zhodujú s definíciou prijatou Komisiou OSN pre medzinárodné obchodné právo. Ide o pozitívne vymedzenie a okolnosti, ktoré spôsobujú vylúčenie zodpovednosti, musia vyhovovať všetkým požiadavkám uvedeným v ods. 1 § 374. Okolnosti, ktoré vylučujú túto objektívnu zodpovednosť sú charakterizované nasledovnými znakmi: 1/ musia byť nezávislé od vôle strany, t.j. musia objektívne znemožňovať splnenie povinnosti v tom zmysle, že ich povinná strana nemôže ovplyvniť, 2/ musia mať takú povahu, že bránia povinnej strane v plnení povinností, 3/ musia byť neodvratiteľné; neodvratiteľnosť spočíva v tom, že nemožno rozumne predpokladať odvrátenie alebo prekonanie prekážky alebo jej následkov povinnou stranou, 4/ musia byť nepredvídateľné, a to v čase vzniku záväzku; pozri tiež Obchodný zákonník, Komentár, Iura Edition 1995, strana 906.

33. Odvolateľ založil tvrdenú existenciu okolnosti vylučujúcej zodpovednosť podľa § 373 Obchodného zákonníka výlučne na existencii práceneschopnosti žalovaného. Odvolací súd zastáva názor, že samotná okolnosť práceneschopnosti žalovaného, hoci ako objektívna skutočnosť, sama osebe nepredstavuje prekážku, ktorá by bola okolnosťou vylučujúcou zodpovednosť žalovaného po dobu práceneschopnosti sprístupniť žalobcovi trezor, nachádzajúci sa v kancelárii predsedu predstavenstva právneho predchodcu žalobcu, pretože žalovaný súčasne nepreukázal, žeby mu táto okolnosť bránila v splnení tejto povinnosti. Je potrebné si uvedomiť, že práceneschopnosť vo svojej podstate znamená to, že dotknutá osoba z dôvodu lekárom konštatovaného zdravotného stavu si vyžaduje jeho dočasnú pracovnú neschopnosť, čo však ale neznamená, že súčasne ide o neschopnosť akejkoľvek činnosti zo strany tejto osoby. Práceneschopnosť má tak predovšetkým svoje opodstatnenie vo vzťahu k zamestnávateľovi, keď práceneschopnosť predstavuje dočasnú pracovnú neschopnosť ako stav, kedy osoba z dôvodu choroby, pracovného úrazu, úrazu z choroby z povolania alebo iného všeobecného ochorenia, či z dôvodu nariadeného karanténneho opatrenia nemôže vykonávať svoje zamestnanie. V tejto súvislosti navyše osobe, ktorá je dočasne práceneschopnou, vyplývajú tiež určité peňažné nároky po dobu práceneschopnosti. Žalovaný sa síce bránil práceneschopnosťou, avšak v súvislosti s predmetnou práceneschopnosťou neuviedol žiadnu konkrétnu okolnosť, ktorá by mu bránila splniť si povinnosť odovzdania kľúčov od predmetného trezoru, resp. iným spôsobom sprístupniť trezor, napr. tým, že v súvislosti s práceneschopnosťou mu zdravotný stav nedovoľoval túto povinnosť splniť, keď navyše je nespornou tiež okolnosť, že v súvislosti s predmetnou práceneschopnosťou mal žalovaný povolané vychádzky. V kontexte uvedeného je správny záver prvostupňového súdu o tom, že napriek

pracovnej neschopnosti žalovaného tento mal 2 x do dňa lekárom povolené 2 hodinové vychádzky, a teda možno z toho vyvodiť záver, že jeho zdravotný stav mu umožňoval riadne odovzdanie kľúča od trezoru a iných vecí súvisiacich s výkonom zaniknutej funkcie. Podstatným teda nebola samotná okolnosť práceneschopnosti, pretože táto nebránila žalovanému splniť si tú povinnosť, z ktorej si žalobca odvodzuje uplatnený nárok, ale relevantným bolo prípadné tvrdenie existencie takého konkrétneho nepriaznivého zdravotného stavu, ktorý by žalovanému splnenie tejto povinnosti neumožňoval. Žalovaný však takúto argumentáciu v konaní neprodukoval, a to ani v rámci odvolacieho konania. Otázka časového hľadiska odovzdávania obsahu trezora v kontexte uvedeného nie je opodstatnená.

34. Pokiaľ ide o poukaz odvolateľa na rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 12.2.2020 sp. zn. 14C/252/2012 a v tejto súvislosti jeho záver o tom, že predseda predstavenstva pán Alexander Pohm, ktorý podával žalobu ako štatutár žalobcu, nebol riadne ustanoveným a zvoleným zástupcom družstva, rovnako ako personálne zloženie celého predstavenstva, odvolací súd považuje za podstatné uviesť, že predmetný rozsudok, hoci ním bolo určené, že všetky uznesenia prijaté na Členskej schôdzi Okresného stavebného bytového družstva Košice - okolie ako právneho predchodcu žalovaného (rozumej žalovaného v spomínanom konaní 14C/252/2012, poznámka odvolacieho súdu) dňa 9.10.2012, ako aj všetky uznesenia prijaté na Mimoriadnom zasadnutí zhromaždenia delegátov Okresného stavebného bytového družstva Košice - okolie, ako právneho predchodcu žalovaného uskutočnenom dňa 9.10.2012, ako aj všetky uznesenia prijaté na Členskej schôdzi Okresného stavebného bytového družstva Košice - okolie ako právneho predchodcu žalovaného uskutočnené dňa 20.10.2012 sú neplatné, doposiaľ nie je právoplatný, a teda treba vychádzať zo súdnej praxe, ktorá hovorí o tom, že na uznesenia prijaté na členskej schôdzi družstva je potrebné hľadieť ako na platné až do vyslovenia rozhodnutia o ich neplatnosti súdom (napr. rozhodnutie NS SR 2 Obdo 47/2015). K dnešnému dňu žiadnym právoplatným súdnym rozhodnutím predmetné uznesenia neboli určené za neplatné, preto treba vychádzať z toho, že p. A. Pohm, v mene ktorého podal predchodca žalobcu predmetný žalobný návrh, bol oprávnenou osobou na tento právny úkon.

35. Žalovaný sa s úhradou peňažnej čiastky dostal do omeškania, preto je popri dlžnej sume 611,15 EUR povinný žalobcovi zaplatiť tiež príslušné úroky z omeškania (8,75% ročne) od 21.3.2013 do zaplatenia (s odkazom na body 47. a 48. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

36. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho výroku I. ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil, vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnému žalobcovi preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli. Odvolací súd preto stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).